

Memo

Aan : Landelijk KAM-overleg
Van : KAM - Wieneke Loijenga
Kopie :
Datum : 4 juni 2018
Referentie :
Onderwerp : Initiatieven Van Wijnen

In 2017 afgeronde initiatieven:

- (O) WDW ESCo
Samenwerking tussen VW Oost, Wolters B.V. en Van Dorp Installaties voor ESCo's en in 2017 wordt het initiatief doorgezet via WOAB in samenwerking met Energiefonds Overijssel. Als uitvloeisel van Blok-voor-blok Deventer is een bedrijf opgericht om – met de principes van een Social Enterprise – verduurzaming van woningbouw vanuit de energierekening te faciliteren. Dit zowel voor particulieren, alsook corporaties.
Concrete projecten 2016: 20 woningen particulier fase 1. 2017-2020: 700 woningen in fase 2.
- (O) Stichting Achterhoek Duurzaam Verbouwen (ADV)
Betrokken partijen: Van Wijnen Eibergen, overheid en andere marktpartijen (voor partners en aanbieders zie www.verduursaam.nl).
Doel: Krachtige impuls geven aan duurzaamheid, energiebesparing en maatschappelijk verantwoord ondernemen in de regio Achterhoek.
- (O) Nieuwbouw Nul-op-de-meter, als vervolg op Pathmos Enschede:
Betrokken partijen: Van Wijnen Oost, De Witte van der Heijden Architecten, Wijcon, Nieman Raadgevende Ingenieurs, Loohuis Installatiegroep.
Doel: de Van Wijnen standaardwoning projectspecifiek maken door inpassing van Woonplaatskeur en voorzieningen ten behoeve van EPC 0 All Electric.
Eén woning wordt NOM/NOR uitgevoerd en zal dienst doen als modelwoning. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een in het schuine dak ingebouwde luchtwarmtepomp (Hydrotop) van DHS Dutch Heatpump Solutions.
Vervolg: Van Wijnen Eibergen heeft in Enschede de eerste Nul-op-de-meter woning ontwikkeld en gerealiseerd voor woningcorporatie De Woonplaats. Deze woning is all-electric (voorzien van het in Oost ontwikkelde All-electric-in-daksysteem) en voorzien van een warmtepomp, welke de eigen opgewekte energie (door middel van PV-panelen) gebruikt om de woning te verwarmen en de gebruiker te voorzien van voldoende warm water. In de modelwoning zijn vele geïnteresseerde partijen langs geweest en de eerste projecten worden nu uitgetekend.
- (O) Renovatie 51 appartementen Eibergen
Betrokken partijen: ProWonen, Architectengroep Gelderland, Van Wijnen Eibergen, Van Dijk Achterhoek, WSi Techniek, Tegelzetbedrijf Eibergen, Berkel Kozijntechniek, Takkenkamp, Weijers Eijkhout, Mulder Hag Schilders.
Van Wijnen Eibergen heeft in haar eigen vestigingsplaats ook een groot renovatieproject. 51 appartementen worden niet alleen van binnen volledig aangepakt, ook het volledige dak wordt aangepakt. Op deze wijze maken de woningen een flinke labelsprong en zullen ze een behoorlijk lagere energievraag hebben.
- (O) Zonnepanelen
Geïntegreerd, versneld aanbrengen van Zonnepanelen. Verhoging van recyclemogelijkheden van zonnepanelen.
Partner: Meelis Transport.
- (N) Stadsverwarming Zonnelaan

Aan : Landelijk KAM-overleg
Datum : 4 juni 2018
Blad : 2 van 7

Betrokken partijen: Energiebedrijf WarmteStad (Waterbedrijf Groningen en gemeente Groningen), Van Wijnen Groningen.

Doel: een duurzame en aantrekkelijke oplossing aan vergroten van het nuttige rendement van energie (terugdringen CO₂-uitstoot en EPC omlaag). Energieneutraal Groningen in 2035.

Omschrijving: Gezien bovengenoemd doel zullen de bewoners aan de Zonnelaan zodra het warmtenet gerealiseerd wordt, aangesloten worden aan Geothermiebron en daarmee voorzien van duurzame warmte. Geothermiebron is een bron (3 km diep) voor warm water (> 100 °C). Deze duurzame warmte wordt gebruikt voor ruimteverwarming en warm tapwater en als vervanger voor het gebruik van aardgas. Op dit moment is in het gebouw op de begane grond in de technische ruimte en warmtestation geplaatst. Het warmtestation wordt op de door WarmteStad aan te brengen terreinleidingen van het NoordWest aangesloten.

Budget: € 150.000,-

- (W) 0 op de meter woningen Hendrik-Ido-Ambacht, Zomertaling
Betrokkenpartij: Klimaatgarant
Doel: Ontwikkeling en bouw van 30 grondgebonden 0 op de meterwoningen.
- (W) CO₂-reduceerplan Erasmus Universiteit
Betrokken partijen: Van Wijnen Dordrecht, Cofely.
Doel: invulling geven aan streng CO₂-reduceerplan Erasmusuniversiteit voor bouwkundige en installatietechnische werkzaamheden.

Huidige, doorlopende initiatieven

- (C) Duurzaamheidscommissie Neprom
Doel: bijdragen aan ambitie om blijvend aandacht te geven aan duurzaamheid bij ontwikkeling en realisatie van vastgoed, daarbij zoekend naar balans tussen maatschappelijke kosten en baten.
- (N) Ketensamenwerking wijk Nylân Leeuwarden.
Coalitiepartijen Van Wijnen, De Zwarte Hond, Van Dorp zorg en welzijn, Verkley, Welzijn Centraal en E-kwadraat. Overige betrokkenen: De Friesland Zorgverzekeraar, SC Cambuur, Gemeente Leeuwarden, Provincie Fryslân, MCL Medisch Centrum Leeuwarden (Noorderbreedte), BV Sport, WoonFriesland, Friesland College en Elkien.
Doel: wijk voorzien van energie uit grond middels geotechniek en met opbrengst wijk opwaarderen. Er is inmiddels een intentieverklaring gesloten tussen Ennatuurlijk (exploitant warmtenet) en Van Wijnen over het gebruik en de exploitatie van de opsporingsvergunning. Gezamenlijk zijn we met de Gemeente Leeuwarden en de Provincie Friesland in gesprek over de samenwerking met de overheid. Er zullen dit jaar stappen gezet moeten worden, daar de opsporingsvergunning eindig is.
Budget 2016: € 500.000,-
- (O) WDW ontwikkelend beheer
www.wdwontwikkelendbeheer.nu
Samenwerking tussen Van Wijnen Oost, Wolters en Van Dorp Installaties voor gebouwbeheer (Maintain & Duurzaamheid).
Concreet project: Pieter Steijnstraat Zwolle (2013); Maintain & Verduurzaming De Scheg Deventer (2015-2037); Opgeleverd 2016: verduurzamen 202 woningen Noordrand te Deventer; Verduurzamen 199 woningen Bierstraat te Deventer; Verduurzamen kapel Vincent van Gogh te Venray. Totale omzet ca. € 26 miljoen.
2017: woningen Scholierstraat 42 en 40 woningen Vetkampstraat, 5 woningen IJsseldal.
- (M) In Eemnes zal te geplande nieuwbouw (totaal ca. 500 woningen) vanaf heden ontwikkeld en gerealiseerd worden met als uitgangspunt een EPC van 0,0 (en optioneel zal NOM aangeboden

Aan : Landelijk KAM-overleg
Datum : 4 juni 2018
Blad : 3 van 7

kunnen worden). Betrokken partijen: Van Wijnen Projectontwikkeling Midden en Vos & Teeuwissen (Heijmans).

- (N) Fijn Wonen Bestaande Bouw:
Betrokken partijen: Novus Videre, Van Wijnen Gorredijk/Groningen, Mitsubishi, Zehnder, Tautus, Europrovyl, TSV, Comfort Partners, Buro Landstra, Jansen Wesselink.
Doel: Verduurzamen bestaand ontroerend goed naar Nul Op de Meter of NOM-ready en flexibele levensloopbestendige oplossingen t/m ZorgZwaartepakket 8. Uitrol naar andere vestigingen en regio's in voorbereiding.
- (N) Fijn Wonen Nieuwbouw 2.0
Betrokken partijen: Idem als Van Wijnen, Mitsubishi, Zehnder, Otte Installaties, Europrovyl, De Groot Vroomshoop, IJsselmeerbeton, Prefab Beton Heerenveen, Hodes.
Doel: Nul-op-de-meter nieuwbouw woonconcept in drie gestandaardiseerde types voor corporatie-/beleggershuur en particuliere koopmarkt. Tevens flexibele levensloopbestendige oplossingen t/m ZorgZwaartepakket 8. Woningconfigurator gereed, dataplatform en monitoring doorontwikkeld, verdere industrialisatie in opmaat naar kostprijsverlaging.
- (N) Ontwikkeling Fijn Wonen Circulair (Nieuwbouw 3.0) – verplaatsbare NOM woningen
Betrokken partijen: Van Wijnen Noord, Novus, Alba Concepts, Jansen Wesselink, Co-makers.
Doel: ontwikkelen verplaatsbare NOM woningen op basis van platform Fijn Wonen. Businesscase o.b.v. verplaatsen woningen onder invloed van demografische ontwikkelingen en reductie grondstoffengebruik door re-montabel bouwen (circulair).
- (O) Consortium Dikke Jas 2.0 met Achterhoekse partijen (Van Wijnen Eibergen, De Woonplaats, Takkenkamp, Rudie Jansen Schilders & Totaalonderhoud en Nieman Raadgevende Ingenieurs) – voor verduurzamingsopgaves bij Achterhoekse corporaties. Noemenswaardig is hier de N=1 aanpak, mede de manier waarop we daar communiceren met de kopers en de bijbehorende big-data. (www.dikkejas.nl)
Concreet project: 180 woningen Winterswijk afgerond. Vervolg: aanvullende opdrachten voor de komende drie jaar.
- (O) Ontwikkeling Standaardwoning en partnering
Doel: Uitwerken van Nul-op-de-meterwoningen als nieuw concept, mede voor corporaties en projectontwikkeling, met als bijzondere elementen, mede ook in de WBSO:
 - All Electric-in-dak concept met geïntegreerde installaties voor All-Electric woningen NOM
- (O) Care en co
Betrokken partijen: dGmR, buro SBH, Kuijpers, Van Wijnen en bureau Ouderenzorg.
Doel: het verduurzamen van de zorg, door het aanbieden van integrale oplossingen, voor zowel logistiek, onderhoud en energieverbruik.
Nu concreet: project 2015 tot 2022 Cordaan raamovereenkomst. Vernieuwende besparende concepten.
- (W) Energieconcept 0 – De Hoge Regentes Den Haag
Initiatief in combinatie met HD (installateur) en klimaatgarant
Betreft een oplossing waarbij gezocht wordt naar een optimum ten aanzien van het gebruik van stadsverwarming in combinatie met bronnen. Hierbij wordt de overschotwarmte van de stadverwarming (zomers) gebruikt om de bron te laden met uiteindelijk als doel minimaal energieverbruik ten aanzien van verwarming en koeling. EPC o project met een aantal nul op de meter woningen.
- (Z) Ketensamenwerking Samen Anders, Samen Beter (Nieuwbouw en Transformatie Wonen Limburg)

Aan : Landelijk KAM-overleg
Datum : 4 juni 2018
Blad : 4 van 7

Betrokken partijen: Wonen Limburg, Van Wijnen Sittard en Bouwbedrijven Jongen.
Doel: bij alle nieuwbouw en transformaties energielasten neutraal → Nul Op de Meter, onderhoudslasten van 1100 naar 850 euro, door samenwerking stichtingskosten in 5 jaar naar +/- 20% en doorlooptijd +/- 40%.
Concreet project: 18 energie-neutrale, levensloopbestendige eengezinswoningen in Baarlo.

- (Z) Ketensamenwerking Stadlander
Betrokken partijen: Stadlander, Van Wijnen, Bouwgroep Moonen, Bouwbedrijf Krijger & Schrijver (de Huismeesters) en De Kok Bouwgroep/P. Jansen Installatietechniek (Woondiensten Plus)
Doel: De ketenpartners en Stadlander, die zelf ook deel uitmaakt van de keten, zoeken continu naar verbeteringen en het maken van efficiency-slagen. Uiteindelijk doel: de tevredenheid van huurders vergroten, de kwaliteit van de dienstverlening verbeteren en kosten besparen. (o.a. optimaliseren transportbewegingen, duurzaam materiaalgebruik, invulling van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen binnen de keten)
Concreet project: Het gaat om in totaal zo'n 15.000 woningen. Deze zijn voor het dagelijks en mutatieonderhoud verdeeld onder de vier onderhoudsbedrijven.
- (W) Breeam project De Lorentz in Leiden
Betrokkenpartij: A2 studio en Syntrus Achmea
Doel: Ontwikkeling en realisatie van een Breeam, Very Good *** project.
De basis voor het toekomstige succes van 'De Lorentz' is duurzaamheid, die we verkrijgen via multifunctionaliteit, een hoogwaardige uitstraling alsmede de energieopwekking. Duurzaamheid is belangrijk in zowel het ontwerp als in de uitvoering. De Lorentz krijgt 'groene daken' en WKO-bronnen (warmte-koude-opslag). Bovendien krijgt De Lorentz een BREEAM very good-certificaat. Op de 'hoge daken' zullen nog PV Panelen worden geplaatst die stroom leveren aan de installaties in het gebouw
- (N) Circulair Bouwen – actief lid van Circulair Fryslân:
Betrokken partijen: Van Wijnen, Circulair Fryslân, Elkien, Urgenda, Rabobank.
Doel: Ontwikkeling van Circulair woonconcept o.b.v. bio based en volledig hernieuwbare halffabrikaten en grondstoffen. Ingezet op 'long-life' concept – verplaatsbaar.
- (M) Doorontwikkeling nul-op-de-meterwoningen:
Betrokken partijen: Van Wijnen Projectontwikkeling Midden, Van Wijnen Harderwijk, gemeente Ermelo, 4D Architecten, Dantuma Wegkamp, Topvorm-Isover, Ploegkozijnen-Deceuninck, Mpare, Kingspan, Fakro, Bosch en TNO.
Doel: goede bijdrage leveren aan de doelstelling dat in 2020 alle nieuwbouw woningen energieneutraal gebouwd moeten worden en dat in 2050 de bebouwde omgeving (nieuw en bestaand) energieneutraal moet zijn. Tevens kennis opbouwen om verder door te ontwikkelen naar de duurzame partner die Van Wijnen voor relaties wil en kan zijn.
In 2015 zijn 39 woningen Groevenbeek gerealiseerd. Eén woning is door Van Wijnen als demonstratiewoning is aangehouden. Vanuit deze woning wordt voorlichting gegeven aan relaties, gemeentes en andere instanties over de wijze waarop Van Wijnen aankijkt tegen de ontwikkeling en realisatie van duurzame woningen. Verder is deze woning ook het vertrekpunt voor verdere innovaties op het gebied van 'nul-op-de-meter' woningen. In 2016 zijn nieuwe concepten en woningtypen toegevoegd aan de bibliotheek. De woningen worden qua energieverbruik en – opwekking gemonitord door MPare. Van daaruit worden de bewoners twee jaar lang begeleid in bewuste omgang met energie. De monitoring van de woningen en het bewonersgedrag wordt met TNO verder uitgebreid om nog meer gegevens boven tafel te krijgen.
- (C) Duurzaam Gebouwd:
Betrokken partijen: Van Wijnen Groep (hoofdsponsor/partner), diverse partijen uit bouw- en aanverwante sectoren.

Aan : Landelijk KAM-overleg
Datum : 4 juni 2018
Blad : 5 van 7

Doel: Duurzaam Gebouwd heeft als missie om, samen met haar partners en experts, de samenwerking in de integrale bouw- en vastgoedsector een grote stap vooruit te helpen door te communiceren, te activeren en te verbinden. Verschillende thema's op het gebied van duurzaamheid worden belicht en onder de aandacht gebracht via Duurzaam Gebouwd Magazine, nieuwsbrieven, websites, social media, seminars, bijeenkomsten, beurzen en congressen.
www.duurzaamgebouwd.nl

- (O) Reimarkt Enschede
De Reimarkt Enschede is verantwoordelijk voor het verduurzamen van de woningvoorraad van de Twentse woningcorporaties. In dit samenwerkingsverband, samen met de bedrijven Nijhuis, PlegtVos, Friso, Kormelink en Exterio, wordt er veel kennis en ervaring uitgewisseld om nog slimmer en efficiënter de woningen te verduurzamen. Ook worden innovaties besproken en waar mogelijk in de verduurzaming toegepast. In Enschede zal Van Wijnen Eibergen de komende jaren verantwoordelijk zijn voor een deel van het totale woningbezit
- (O) Kröv Vakantiewoningen
Betrokken partijen: Van Wijnen Bau, Landal Greenparks, Nieman, DHS, Loohuis Installatietechniek.
In opdracht van Van Wijnen Recreatiebouw zullen in Kröv (Duitsland) door Van Wijnen Bau GmbH 74 energieneutrale vakantiewoningen worden gebouwd volgens het Nul-op-de-meter principe. Deze woningen zullen volledig elektrisch functioneren en zijn daarmee klaar voor de toekomst.
- (O) 8 woningen BOG Zutphen
Renoveren 8 duplexwoningen tot all-electric Nul-op-de-meter.
Betrokken partijen: Leijers, Van der Kuip Installaties.
- (O) Onderzoek verduurzaming en vergroening van bedrijventerreinen
Stichting STAB: veel bedrijven, die elkaar ondersteunen in verduurzaming en CO₂-reductie.
- (N) Fryske Stream Deal – grootschalige verduurzaming bestaande woningen naar NOM
Betrokken partijen: Van Wijnen Gorredijk, Bouwgroep Dijkstra Draisma, Jorritsma Bouw, Elkien, Accolade, Provincie, Gemeente.
Doel: verduurzamen bestaande woningen tot Nul-op-de-Meter.
- (N) CVW – Versterken en verduurzamen bestaande woningen in aardbevingsgebied (fase 1a en Extensie 1A).
Betrokken partijen: CVW, NAM, Corporatie Marenland, Van Wijnen Groningen, Mitsubishi, Zehnder, Powerfield, Montec, Europrovyl, TSV, Postma-Groen, Quakeshield, De Groot Vroomshoop, Jansen Wesselink, VDZ Architecten, Buro Landstra, B39 advies.
Doel: H3V Herstellen, Versterken, Verduurzamen (nul-op-de-meter) en Verbeteren bestaande GGB woningen in Groningen. Als enige van 7 aanbieders tot op heden voldaan aan EPV-eisen.
- (N) Ontwikkeling 001 (Tiny House) – NOM
Betrokken partijen: Van Wijnen Noord, De Zwarte Hond, Studio Oak.
Doel: ontwikkeling woonconcept 1-2 persoons huishoudens (micro wonen , 50m²) , verplaatsbaar en NOM. Eerste prototypes in project Loskade eind 2018/begin 2019.
- (M) NOM Experience Utrecht (Anne)
Betrokken partijen: Van Wijnen Groep (sponsor), diverse partijen uit bouw- en aanverwante sectoren.
Doel: Dit is een hele unieke plek om een startpunt te maken voor de experience van duurzaam wonen en dat niet alleen voor bewoners. Veel bouw- en installatiebedrijven hebben behoefte aan

Aan : Landelijk KAM-overleg
Datum : 4 juni 2018
Blad : 6 van 7

een plek waar ze kunnen samenkomen om kennis uit te wisselen en van daaruit kunnen gaan proberen, snel verder leren wat woonconsumenten ervan vinden en doorontwikkelen.

<http://anne-online.nl>

- (W) Onderzoekstraject 4C Acceleratie in Bouwlogistiek – project Willemstoren
Betrokken partijen: Van Wijnen Dordrecht, TKI-Dinalog.
Doel: Realiseren van zoveel mogelijk pakketsamenstellingen voor mutatiewoningen. Hiermee wordt het aantal transportbewegingen teruggebracht van 4 naar 1. De benodigde materialen (hang- en sluitwerk, keukens, etc.) worden in één transportbeweging geleverd op de bouwplaats.
<http://www.dinalog.nl/project/4c-in-bouwlogistiek/>
- (Z) 4000 woningen st. Joseph Boxtel
Vaste onderhoudspartner voor complete vastgoed portefeuille. Waarbij we vanuit onze Visie zijn geselecteerd o.a. over duurzaamheid. Gezamenlijk contracten en processen opgesteld en ketenpartners geselecteerd, gezamenlijk KPI en communicatierichtlijnen opgesteld.
Reparatie Servicedienst; (overname telefonische technische dienstverlening)
Mutaties; Ketensamenwerking st. Joseph en vaste leveranciers;
Doel: middels proces optimalisatie, kostenbesparing realiseren en klanttevredenheid verhogen. Doordat hier het proces geoptimaliseerd is t.b.v. het dagelijkse onderhoud, wordt de afhandeling van klachten en werkzaamheden met de bewoners rechtstreeks geregeld. Deze efficiëntie maakt dat St. Joseph hier geen betrokkenheid meer in heeft, vooral voor de opdrachtgever is dit dus een besparing in CO2 uitstoot / energieverbruik.

Nieuwe initiatieven:

- (N) Groot onderhoudsprojecten Woonstichting De Key
Betrokken partijen: van Wijnen Heerhugowaard, Woonstichting De Key, Invent en diverse comakers van Van Wijnen en De Key.
Doel: vanuit project Karel Klinkenbergstraat (4 wooncomplexen) is vanuit De Key het verzoek gekomen om met de opgedane kennis en kunde naar Anton Waldorpstraat en omgeving te kijken. Dit betreft 6 complexen die door De Key zijn overgenomen van Far West en waar de afgelopen jaren minimaal onderhoud is gepleegd. Er is een plan ontwikkeld inclusief labelsprong van D (via doelstelling B) naar uiteindelijk A. Dit is binnen de eisen van de corporatie opgesteld in samenwerking met de contractpartner voor de installaties. Woningen worden energetisch verbeterd door middel van nieuwe kozijnen, spouwmuurisolatie, voorzetwanden, systeemvloeren en installatietechnische aanpassingen door middel van CO2 gestuurde mechanische ventilatie.
- (W) Onderzoek naar het gasloos uitvoeren van 28 woningen in Maassluis in combinatie met Maasdelta
- (M) Ketensamenwerking met Woningstichting Rochdale voor het verduurzamen van totaal 7.500 woningen van F&G-labels naar minimaal D met de ambitie naar A.
Wij doen dit in ketensamenwerking met bouwbedrijf Logchies, Weijman en Van Wijnen. Het project loopt door tot 2020/2021 en gaat over totaal 90 complexen. Samen met de twee collega bouwbedrijven en co-makers het proces zo optimaliseren dat ieder jaar efficiënter kan worden verduurzaamd.
- (W) Verbeteren energiestatistiek kantoorpand Van Wijnen West Van C label naar A label.
Toepassing van 456 zonnepanelen en 2 windmolens. In combinatie met onder andere Hoffman.
- (M) Ketensamenwerking met Woningbouwvereniging Vecht en Omstreken om in ketensamenwerking het bezit van totaal 2.500 woningen te labelen en te verduurzamen naar minimaal label A met een doorkijk naar de mogelijkheden van energieneutraal in 2050.

Aan : Landelijk KAM-overleg
Datum : 4 juni 2018
Blad : 7 van 7

- (O) Deelname aan diverse werkgroepen van de stichting Pioneering, waarvan concreet deelname aan de masterclass Circulair Bouwen en de werkgroep verduurzamingsconcepten voor hoogbouw.
Binnen de werkgroepen van stichting Pioneering, het kennisplatform voor innovatie in Twente, wordt intensief samengewerkt tussen opdrachtgevers, opdrachtnemers en leveranciers om antwoord te geven op duurzaamheidsvraagstukken en om innovaties en andere initiatieven een platform te geven.
- (W) Van Wijnen Woning, Thermische schil verbeteringsconcepten uitwerken in samenwerking M3E en Bouwvisie diverse installatiepartners. Met als eigenlijke doel 0 op de meterwoningen te kunnen realiseren.
- (O) Ontwikkeling van 22 BENG woningen voor woningcorporatie ProWonen.
Samen met Architectengroep Gelderland en ProWonen wordt er intensief samengewerkt om een toekomstbestendig plan te maken voor de nieuwbouw. Deze ontwikkeling zal gasloos zijn en voldoen aan de toekomstige (BENG)eisen.
- (O) Totaalscan utiliteitsbouw; Samen met co-makers wordt er momenteel hard gewerkt aan het in kaart brengen van de huidige stand van het bestaande vastgoed. Voor 2023 moet dit in bezit zijn van minimaal een label C.
Met de totaalscan pakken we niet alleen het energetische vraagstuk, maar kijken we ook in algemenere zin naar het vastgoed. Op deze wijze wordt er samen met de gebouweigenaar, de huurder en de co-makers gewerkt aan een plan om het vastgoed op een hoger kwaliteitsniveau te krijgen.
- (W) Verbeterconcept bestaande bouw, labelsprong energielabel. Betreft een te onderzoeken casus waarbij concepten worden uitgewerkt voor woningcorporatie waarbij in 2021 al hun vastgoed moet zijn verduurzaamd naar label B. In eerste instantie zal als casus de portiekflat worden uitgewerkt.
- (N) Madaster: samenwerking met Madaster, Circular IQ en Alba Concepts om de verschillende platformen voor vastlegging (verwerking) van grondstoffen op elkaar te laten aansluiten.
- (N) Circular IQ: Platform om gezamenlijk met de keten de grondstoffen vast te leggen. Een online platform waarin iedere schakel in de keten zijn eigen aandeel invult, zodat uiteindelijk alles van begin tot eind vastligt.
- (N) Challenge duurzame, biobases/circulaire materialen/installaties: Living Lab voor de komende 13 jaar om te experimenteren met de woonwijk van de toekomst. Hoe kunnen we anders bouwen, met andere materialen, anders met energie omgaan. Diverse betrokken partijen.
- (W) Van Wijnen Woning, Gasloos concepten uitwerken in samenwerking M3E en Bouwvisie diverse installatiepartners. Om te voldoen aan de komende wetgeving.
- (W) Samenwerking met vaste transporteur om brandstofreductie te bewerkstelligen. Lege vrachten worden deels voorkomen door gebruik te maken van de lege vrachten van partner Zwatra om materieel uit te leveren en terug te halen materieel vanuit/ naar Materieel dienst.

Algemeen budget initiatieven 2018: € 50.000,-